

Folktales of the Amalala of Port Shepstone.

Gusha (Continued).

K13 /27

1
12.

1b

1. Inombatana yayiphucula likhanja ngelilanga lekuphuma kwayo emgonqweni. Iliphucule, ingashiyi lutho ehloko, kute kutshi ma 6ohe 6onanga yabo se6ethombile, 6acale kushiya timbo ehloko.
- Ma se6e6onwa ke yimachikita kokuthi se6ese6angeni lekucoma 6ajutshwe.
- Manombatana alala kasulukati. Njalo, ma sekudliwe kwacejwa, aye acoce kahle la kaje kudlelwa hona, axubise abanu na6ejala. Ayambe aye laha elala hona.
- Inombatana nethandayo ithathe luqansi ewayo yeluke. Nethanda yo yendlale incambalale. Nethandayo
2. ithathe 6uhlalu 6ayo i6uchushe. Ngoku tibuthile kuninahulu tinombileti, tiyaxoxa.
- Ninahulu uye atitekele tinganekwane. Nanui ke ye-kucala.
- Damsomatshilo.
- Kwesukela! injoda, yeganure yi6afati na6a6ili. Ufati nomhulu wati6ula ngenombatana ligama layo laba uhkombose. Ufati nomnqane maye wati6ula ngenombatana ligama layo la6a u Damsomatshilo.
- Tingane leti, 6onkombose na-Damsomatshilo, tahula titshanjana kahulu. 6onina 6ona 6alana kahulu 6alana njalo, 6ediwa yiku6anga injoda. Ngo6a injoda ya6o yeda 6uxiki. Kwathi na6o-Nkombose, nokuyiyona yosikati, wamivala, Watshanja naboDamsomatshilo kahulu. A6e esamtsheleni ayede. A6e
3. samtsheleni ayede, a6e samtsheleni ayede. Maye engatedi ediwa yikumthanda. Aseti ke kokuthi wayembweceni nje ngempela. Ngo6a 6afati na6anqane 6ejwayele kufike nenando. 6edela kuthonya majoda, ngo6a kuyaliwa ethethurem kokuthi ufati nomhulu myena notala indlalifa.
- Ngakoke, njengo6a injoda yavuma 6uxoki 6ehlitiyo yayo, yathanda kahulu ufati nomnqane, ufati nomnqane wayitshela tohe tino yateda. Wayitshela kokuthi nkombose mumbi. Makashaywe njalo, agqilatwe. Damsomatshilo muhle, makaphathwe kahle njalo. Angase6edi kahulu.
- Tingane tona tatshanjana kuhona timbita neti6ili temadi. Eyuhi nalenqane. Imbita neyulu yethwalwa unkombose.
4. Imbita nenqane yethwalwa uDamsomatshilo. Ma 6eye efuleni Nkombose afike ethwese Damsomatshilo yona lembita nenqane ngo6a wayewumunu novunwa unina, emtetemisa. Ehluleka yikweda mise6edi nemlingeneyo, eyedelwa unkombose ngo 6a yena eyingane yesaliwakati.
- Kuthe nganolumwe lusuku wathi na6o Damsomatshilo kunyeni waha, "Maka6ulawe na6onkombose. Nempela wa6ulawa.

Ser. 492.

Nonkombose agxo6we ngema6we ena6eni antshingwe hona. Nempela
 6am6ita 6aya naye ena6eni yema6we. 6afike 6amgxo6a 6amhlanga-
 nyela. Wate wafa. 6ase6em shiya hona laho 6atiyambela.
 6ifike 6atshanjana kahle, 6e ngasam6oni na6onkombosi, 6e
 5. mshiye efile la6em6ulalele hona. Nahkombose esefile ngo6a
 egxo6we ngema6we wantshingwa ena6eni.

Ngoku, ke, sekusele Damsomatshilo yejwa. Ayiho
 inombatana natocha nayo amadi efuleni. Naye sekufwanele atshi
 ma eye efuleni apha the sitsha nesibekileyo ukute amadi angas-
 heshi aphele. Ngoku ke kuhona imbita neyulu neyayethwalwa
 unkombose. Damsomatshilo ekwati kutethwesa.

Ahelele, ahelele, ahelele, kugqwale imbita,
 igqwaliswa yimadi. Athi uyayifukula, imsinje. Ifune
 kuphoncuka. A6eke kasi. Aqa6ange kokuthi, konje Nkombose
 wafa. Yena usesele yejwa. Ihlidiyo yahe i6e 6uhlungu la
 eqhlongu la eqa6anga kokutshi konje angaphakamisiswa u6ani
 imbita, ngoku isinja kangaka.

6. A6e sehla6elele ethi:-

{ :s|s.,s|d'. ,s:2.,s|m :- r|d.,s:s.,s|s.,s : (two times)
 Uthi Ungengethwese yini Nkombose ka6a6a?
 : : :-

Kunyakate siti6a, silingise lulwandle. Ku6e sekuchamuka
 Nkombose agamanxe. A6e emuhle esa6eka naye ahla6elele athi:-

{ :s|s.d:d.d|d.s:2.,s|m :- r|d.,s:s.,s|s :- .s|s.m:-.f|m :- .r |
 Uthi tshilo tshilo nenyoko yini Damsomatshilo, Uyihlo nonyoko
 DC fine.
 { |d.,s:s.,s|s :- s|s.m:-.,f|m :- .r|d.,s:s.,s - |
 Damsomatshilo, 6agxo6a, 6agxo6a Damsomatshilo

6antshinga ena6eni, Damsomatshilo
 Ngagaqa ngagaqa Damsomatshilo
 Ngalika esiti6eni Damsomatshilo
 Imamba yathi mamgidliwe Damsomatshilo
 Yenqa6a nehlwathi Damsomatshilo
 Yathi ngiyiyosi yesiti6a Damsomatshilo.

Siphinje sinyakate siti6a aphume amethwese. A6uye
 esiti6eni sahe naDamsomatshilo a6wele ehaya nemadi. Afike
 angayihulumi inja6a le yankombose ephuma esiti6eni etomethwesa.

7. Aphele amadi ayambe Damsomatshilo, aye koha amadi.
 Aphinje ahla6elele. Sinyakate siti6a Aphume Nkombose
 agamanxe. Ahla6elele naye lahe liculo ngaDamsomatshilo.
 Aceje. Sinya kate siti6a kwesi6ili. Aphume Nkombose amethwese.
 A6uye esiti6eni na Damsomatshilo aye ehaya nemadi ahe.

Kwema loko ke ngoku. NaDamsomatshilo yamtshokotisa
 leno yahe yekuha madi. Wayihuthalela ngempela, kanti
 wayewumunu nothambileyo ngakese6edini. Nina wate wa6uta.

8. U6uta njalo neyise uhona. U6uta e6ona ethulula amadi eyamba
eya efuleni. Uthi, "Hhan! YeDamsomatshilo, kani 6uvila lo6u
wawu6uthelwa wunkombose yini"? Yini koku6a kufe Nkombose ceje
uhuthale kangaka, amadi angapheli?" Ahleke nje Damsomatshilo.
A6ute nina athi, "Wuyethweswa u6ani lembita ngo6a ufika laha
ceje uthi qwethulwe nje?" Ahleke, nje, Damsomatshilo. Ayambe.

Kuthi ngangoso, ayambe aye efuleni. Yise anyenye,
afike eme abace ngetihlahla.

Ahla6elele Damsomatshilo, athi, "Uthi ungengethwese
yim Nkombose ka6a6a. asho ka6ili. Kusuke kunyakate siti6a.
Aphume Nkombose agamaxe esiti6eni ehla6elele athi, "Uthi tshilo
tshilo nenyoko yini?"

Damsomatshilo?
Uyihlo nenyoko, Damsomatshilo
6agxo6a 6ogxo6a Damsomatshilo
6antshinga ena6eni Damsomatshilo
9. Ngagaqa, ngagaqa, Damsomatshilo
Ngafika esiti6eni Damsomatshilo
Imamba yathi mangidliwe Damsomatshilo
Yenqa6a nehlwathi Damsomatshilo
Yathi ngiyiyosi yesiti6a Damsomatshilo.

Sinyakate siti6a. Aphume amwethwese. A6uyele
esiti6eni. 6ehlukane. Nankombose naDamsomatshilo Muhle
lomunu. Uhlophe qhwa 6uso 6ugcwele mfi. Muhle ka6i.

Ya6ukela ya6ukela injoda. Yalalela kuhla6elelwa
yati6uka tinombi tayo. Yashaywa yilualo setitoto6ili.
Yahumbula uhu6a na6awejayo 6e6ulala ingane kambi kangaka.

10. Yagojuka injoda. Yafike yamshela ufati wayo. Naye
wamangala nje 6o. 6a6ita Damsomatshilo 6a6uta kokuthi kani
uloku eya efuleni nje we thweswa u Nkombose na? Wavuma.
Wa6alanjica ku tholana kwa6o.

Yise wathi kuhle aye efuleni Damsomatshilo, ahla-
6elele ede njengekweda kwa 6o. Kutotshi ma esephumi le, la
ethi uyamwethwesa, nje, A6e semjumela yise e6uya naye Nkombose
ete ehaya.

6aya, ke. Wafike ate Aphuma Nkombose. Wa Nkola,
wankola, Damsomatshilo ngengila, phinje aphume Nkombose. Wate
wagojuka. Neyise naye watigojukela.

11. Nangoso yise wanyenya walanjela Damsomatshilo.
Wafike wacasha etihlahleni. Damsomatshilo wahla6elela. Wa
phuma Nkombose, sekoje kunyakata siti6a. Naye wahla6elela
egamanxile. Sanyakata futshi. Waphuma Nkombose wamwethwe-
sa.

Uthe esatshi nyamwethwesa nje, wayesemjumele yise.
Wam6am6a weta naye ethi utoyamba naye. Sesuka siti6a sala-
njela.

Sahukma sathi, "Uyiyisaphy iyosi yethu le?" Wathi cha, yingane

K13/27

yami le nguyiyisa ehaya.

12. Sathi sati6a "Yeka kasi iyosi yethu wena. Satitholela lomunu. Wena wagxo6a, wantshinga ena6eni. Wagaqa wagaqa unwanwa, wafika esiti6eni. Imamba yathi mayidliwa, yenza qaba nehlwathi, yathi ma6e yiyosi yesiti6a. Ngako, ke, thina yiyosi yethu le wena wayilahla. Thina siyeyithanda.

Injoda yathi, "Hhawu, Mahosi, pho! nithi ningenisite ningi6uyisele, nina 6akomhulu? Yini ningangithetheleli 6akwethu? Noma nje nithi nokungqono matishaywe tomo tilo6ole sono sami seku6ulala ingane yami ngiyithanda, yinja6a yesikhwele se6afati. Lofati nohona wathi angi6ulale ingane yami. Nami ngenxa yekukhodela ingalo e6usuku, ngasengivuma.

13. Sathi siti6a, ya, ke, shaya tomo netiyimashumi nayisihlanu netihlophe tingenaligala. U6e seweluka mahuho, elukwe ufati waho. Wena uthi mhla uletha leto tomo, ucale ngekwendlala mahuho etindlini tohe tehwo, nakeligqekeni lohe lekhwa kho, nakendleleni, isuke ehaya ite ifike la esiti6eni.

Tomo tiyambe ngetulu kwemahuho. Ufike nato la. Mina, ke ngothatha tomo ceje ngepheketele inombatana ngiye ngoyi 6eka elawini layo.

14. Ma nike nayihlupha futhi, ngo6ulala wena nefati lowo waho, noqa 6anga kokuthi sewathola sigquli sahl la kulenombatana.

Nempela ya6onga injoda yayamba. Yafika ehaya yayilanja inja6a yesiti6a, njengo6a injalo.

Ufati weluka. Injoda yayambe ishintshisa nge tiyomo. Ifuna kutshola netimnyama nanetihlophe netingenama6ala.

Yayamba naketikweletini tayo injoda kwa6a nje, yate yaphumelela.

15. Nofati naye waphumelela. Kwathi nganelimwe lilanga nelemiswa umnumzane, kwasindwa tohe tindlu. Kwasindwa neligceke. Kwasinjwa nendlela neya esiti6eni. Satshelwa, ke kokutshi ngoso kuto6a yihlanga lekwendlala mahuho, kuyambe tomo titolanja inombatana. Sanyakata siti6a Savuma sathi "Kulungile".

Kwasa, ke ekuseni. Endlalwa mahuho. Elawini la kutongena hona inomba tana kwendlalwa namahle kahuh. Tohe tindlu, kwe ndlalwa. Kwate kwendlalwa nakegqekeni. Kwate kwe e ndlalwa nakendleleni kwate kwafika esiti6eni.

Kwasekusuka majoda nayisihlanu achu6a tomo netimnyama netiyimashumi nayisihlanu. Emva kwaletu kwa6a yinamamamwe futshi majoda nayisihlanu echu6a tomo netihlophe.

Ser. 492.

16. Tafike tema tohe, ke tomo setihlangene. Ta6a yilihulu.

Yise wenombatana wahuluma, ehuluma nesiti6a. Esho lokutshi asimxolele kahulu simnikele inombatana yahe nato tomo. Nemaqansi asendlelwe la kutoyamba hona siti6a silethe iyosatana.

Satamatama siti6a, sathi ma sesiye sam6eka ehaya, Siyomshiya hona. 6ona ke, 6ayomhlabela tomo netiyisihlanu adle.

Nempela, ke majoda lawo atiphosa tomo esiti6eni. Atiphonsa tohe, Netihlophe netimnyama. Taphelela hona tohe.

17 Satamatama siti6a. Sesuka saphuma esiti6eni. Saya mba ngendlela neya ku6o yosatana. Sayamba ngetulu kwemaqansi Saye safika ehaya. Safike segqwala ligqeke. Sahipha inom- batana sayifela elilawini layo nelendlelwe lohe maqansi. Sona sa6uyela emuva. Sasongasonga ohe lemahuho ne6ese-ndlalelwe wona Sangena nawo esiti6eni. Nkombose watihlalela kahle ke ngoku. Atange a6e esahlushwa wuyise nenina futhi. Wa6e sephatheka kahle yaphela laho.

Mthininingwane.

Kwesukela'. Injoda, nefati. 6atala injodana. Yahula lenjodana yate ya6a yisiva. Yacomwa yinombi yayiteka lenombi yayilo6ola ngo6a iyithanda ngempela.

Kuthe nganolumwe lusuku yise wam6ita mthininingwane. Wamyala ethi, "Nanami, Ma uya ekhweni laho ute ungawadli masi usaya embili. U6ote uwadle sewu6uya hona ma unokuwadla avume nempela Mthininingwane.

Kuthe nganolumwe lusuku Mkhininingwane wafuna ku yambela inombi yahe.

18. Wayesethi kuhle 6amsilele do6e avu6e. 6amsilela. Wavu6a Wawadla amasi. Wawadla wawadla, wawadla wate wesutha sa6a6ovu.

Uthe esuka wayebinca ethi du, ethatha injuku yahe nelihawn wayephuma eyamba eya ku6onombi, ekhweni laha.

Uthe ekendleleni, waphiswa. Wayese6eka kasi lihawn lahe nenjuku, escheduka. Wafike wanya, wanya, wanya, wasin- ja6e ceje wa6uya. Wathatha lihawn lahe nenjuku wayamba.

Uthe ethi uyadundu6ala nje, loku lenjawo na6enya kuyona i6iyisigojana, amemeta masimba. "Ngilinje weMthini- ningwane!" Wathi uyabeka kokuthi u6itwa u6ani, wa6ona lijede lemasimba emunu edle masi, limlanjela. Wa jinga, nje, kokuthi yini le.

Wawalinja ate afika kuyena Ayesethi, "Ya, ngithathe Mthininingwane, sambe. Mthininingwane wathatha injuku yahe

19. wawaphihlita ngayo. Wawashaya wawashaya wawaxhifita ewahlan-
ganisa nehla6a. Wawa6utha ohe wawafaka emadini wawahlikihla
kwate kwate kwasala timepha temasimba tantanta emadini,
temuka nefula.

Uthe la ethi uyajundu6ala eyamba naye ejahe ekhweni
lahe, weva sekusho futhi kuthi, "Ngilinde Wemthininingwane!"
Wathula nje watiyambela. Kwasho futhi, "Ngilinje 6o! Awuvi
yini? Ngilinje Wemkhininindwane!"

Eme futhi. Kanti sekuphinde kwa6ulungana kwa6ayi-
lidede kuyambe kumlandela. Akuphihlite ngesiqwayi kusakateke.
Esule injuku yahe, esuke ayambe. Ku6uye kucocane kumlandela
Athi la esethi uyongena nje ekhweni lahe, eve sekusho,
"Ngilinje wemkhininindwane! Wangishiya nje wena? Ngilinje 6o!"

Adinge kokuthi utokwedenjani ngo6a nakemtini u6ese-
hlidekiwe, ngo6a u6ese atiwa kokutshi utofika. Awathathe
awafake esikhwameni sahe nesasihlala lidosha lagwayi.
Ayambe esivale kahle, enelithemba lekuthi ngeke Aphuma.
Uyowa6opha awathi ngqi.

20. Ayambe ke, aye angene ekhweni lahe. Ahlale
esigqikini. 6am6ingelele. "Sawu6ona Khwemwana!" "Ye6a." nawo
athi, "Ye6o!" Asho nomumwe, (ukhwekati) "Sawu6ona nanami".
"Ehhe! khwekati wami." Nawo athi, "Ehhe khwekati wami."
Nenombi yahona im6ingelele. Nawo masimba avume.

A6ani 6adinge nje kokuthi ukhwemwana uyamba nani
nohlanje, le, nokunxiloku ihuluma. Hhayi, ke, 6athunge
luhamba lwelijiki. 6aluphungule. 6alu6eke ngelungu emtini
agqwele endlini ngo6a kufike ukhwemwana phela. 6atom6ona
ukhwemwana wetomo. Futhi 6atocela lijiki. Ngo6a liyacelwa
phela lijiki.

Aluthathe ukhwemwana luhamba, aluphakamise. Kusho
loko. "Ngiphudise phela nami mthininingwane". Acinisele mthi-
ningwane alinge kuti6a aphudenje athule. Kusho kuthi, "Au
ngiphudise Mthininingwane, 6o! Ngiyatiphudela, ke, mina ma
ungincisha nje. Ngiphudise 6o Mkhininindwane!"

Wathi uyalu6eka kasi luhamba lagxuma lidede lema-
simba laphalakaxeka elijikini lantanta. Wohe umunu
nowayekendlini wa6ona wathi "Hhawu!" Wesuka ukhwemwana
wathatha induku yahe wayamba, a6ryange a6uye. Walishiya hona
laho lijiki. Yaphela.

21. Khenkeni.

Kwesukela injoda. Ligama layo kuwu khenkeni.
Inefati netingane. Lenjoda yayiyinca6a, nje, ngo6a yayed

Ser. 492.

tino netiyinca6a.

Ifike iyambe ihlangane neli sikhova siqhunsule mehlo. Ithi kusona, au! Sikhova, ate a6amahle mehlo aho! Ake sitshelekane mina ngikunike awami nawe unginike awaho. Nempela sivume sikhova. Siwahiphe simnike. Naso sithathe mehlo kakhenkeni, siwafake. Naye athathe esikhova awafake.

6ehlukane, ke. Khenkeni ayambe, ayambe, anga6oni. Ayambe, ayambe, ethi uya ehaya, amehlo esikhova angam6onisi emwini.

Kute kuthi la selijika lilanga ate afike ekhaya khenkeni.

Ufati, "Hhawu! khenkeni, yini kangaka? Kade uyambile ekuseni, Udlani ungasa6uyi nekutodla loku kute kushone lilanga kangaka ungedlile? Nekudla ngikuphakulute ekuseni ngithi uyeta sekute kwaphola ungfiki? Yini kangaka usute wangedela nelixhala nje?"

22.

Ukhenkeni, "Hhayi 6enggeduka. Indlela 6engingayi6oni. Ngisuke Ngafica sikhova sinemehlo namahle, ngase ngihuluma naso ngithi ake singinike wona nami ngisinike awami. Ngoku, ke, sanginika. Ma sengiwafakile angisa6oni ngawo. Sengiyambe ngeduka yohe indlela, le, ngithi ngita laha ehaya. Yikona, ke, sengite ngifike ngalesikhathi.

Mamo ufati! "Hhawu khenkeni, Ungeda kanjani? Awati yini kokuthi sikhove siyalala emwini, ngo6a asi6oni: esuku siyambe ngo6a siya6ona na?"

Ukhenkeni, "Cha6o 6engingati Mina ngi6one emahle nje mehlo esikhova eyitimbulunga Sengi6e ngiyathe ngi6beka ngawo angisa6oni lutho.

Ufati, "Cha Khenkeni, ngeke ngilale kahle. Yidla ngamandle mi, uyambe uyonika sikhova mehlo aso. Utosi6ona kahle ngo6a utofika sesilele nemehlo aho, wena u6e uyamba nemhlo aso loku wona a6ona esuku.

Nempela, ke, khenkeni adle ayambe. Aye asifige sesilele sikhova. Asivuse. Athathe mehlo ahe asinike aso. A6e se6uyela ehaya afike alale. Kuse. Ahle ceje ayambe futhi.

23.

Wayamba wayamba khenkeni wafiqa umunu efile esesineke matinyo. Wathi, "Hhawu! Wusinekeleni kangaka wena? Ate amahle matinyo aho! Ahlophe qhwa! Awungiphe wona." Watithulela nje, umunu efile. Wathi Khenkeni, "Awuvi yini Uthuleleni Ngice: matinyo?" Watithulela nje umunu wasineka. Khenkeni wathatha injuku washo kakhulu ematinyweni wathi Nkumpu! Uyeyisa wena, hhi!" Aphuma matinyo emunu. Afike amila ohe esiphongweni sakhenkeni. Tihla toto6ili. Lwangehla nolwangedasi. Tamila, nje, esiphongweni njengo6a u6ona matinyo emile enomweni wemunu.

Uyafika ehaya Khenkeni, ufati usemehlwana. Enele am6one nje, "Hhawu! Khenkeni use wedenjani? Hhau! Hhawu! Hhawu! Yini le! Awani lamatinyo nangaka? Ngate ngaholiseka mina we6awo! Au! U wathathephi lamatinyo?

Ukhenkeni, "Ngifiqe umunu ewasinekile ngawagela wala, ngamshaya. Aphuma, ke, asemila kumina.

Ufati, "Yamba uwaphindise! Au! Au! Au! Ngate ngahlupheka mina we6awo! Kojwa ngitokwede mina we6awo! kojwa ngitokwede njani mama!.Au, He!

24. Wayamba khenkeni. Wafika kumunu lowo namfiqa esine-ke matinyo wawaqela. Wafike wathi, "Matinyo, suka e-siphongweni sami, u6uyele enjaweni yaho, ngiyathethiswa ehaya ngawe".

Nempela esuka matinyo kukhenkeni, esiphongweni, a6uyela kumninwo. Wa6uya Khenkeni. Wafika ehaya esemuhle. Neyosikati yeja6ula i6ona Khenkeni esefida engasamilile matinyo esiphongweni.

Wahlala, ke, khenkeni ehaya, emuhle. Kwahlwa kwalalwa. Kwasa kwavukwa. Wayamba khenkeni. Wayamba wayamba wayamba wate wafika efuleni. Wafiqe tilwane titiningi. Tithamele emadwaleni. Letilwane tohe tenekile. Ngo6a phela 6e-tikaje tohe tikhumule imigcuzu yato tayigeta emadini tasetiyenekake. Tedela koku6a ke yome kucali. Ti6e setiyithatha, ke, tiyifake.

Uyafika, ke, Khenkeni. Ufike uyayibuka lemigcuzu neyenekiwe ikaje igezwa efuleni. Ayibuke, ayibuke, ayibuke. A6e sekhipha wahe naye ewugeza, awugeze, awugeze, awugeze, naye aweneke.

25. Walamba, ke, ngoku. Ulamba njalo tilwane tona tisenekile yena usefuna kuyamba ayodla ehaya. Afike kowahe umgcuzu usemade ungakomi. A6e setsheleka kunesimwe silwane. Sivume. Awuthathe afake wona ayambe aye ehay ayodla.

Iphake iyosikati imnike kudla. Adle. Athi uyadla, kudla kuhuluke kunjengo6a kunjalo, kuphuma ngakasi, Tingane tamangala nje ti6ona yise ekha ekufaka enomweni tithi uyadla tiya 6ona kudla sokuyinqwa6a kasi. Tahlala kasi tingane tacoshela enomweni tithi yise uyakuchitha kudla.

Wafika nina, wafika tingane tihleli ngemuva kwayise tidla. Wathi, "Nedani laha ngemuva kweyihlo?" Tathi tingane, "Siyadla. 6awo uyakuchitha kudla." Nina wabeka. Wafiqe kudla kuyinqwa6angemuva. Wa6a6ata wathi, "Hhau! Khenkeni yini le?" Wathi Khenkeni ngiyadla Ngitsheleke umgcuzu wetilwane ngo6a owami 6owusemadi. 6engifiqe tilwane teneke eyato tikaje tisjigeza, nami ngakhipha wami ngawugeza.

26.

Res. 492.

Ngasuke ngalamba ungakomi owami, ngase ngetsheleka owesilwane, ke, yiwona lo nengidla ngawo ku6e seku6a nje.

Wa6a6ata ufati wathi, "Hhawu Khenkeni! Ngate ngahlupheka uwena! Yini le noyedayo? Yamba! Yamba hona ngoku uphindise umguzu wesilwa ne! U6uye hona ngoku u6u ye newaho! Hawu! ngahlupheka! Yamba!

Wayamba Khenkeni wafika tihvane tisahleli tithamele tisa yenekile imiguzu yato. Wathi, "Silwane, Guyisa umguzu wami! Mi nanku umguzu waho. Ngifike ngathethiswa ehaya kwathiwa angilanje owami ngo6a ngithi ngiyadla kuhululuke kudla ku6e sekucoshwa yitingane. I6e seyiyathetha iyosikati yami ithi ku6i loko. Ngakoke kuhle niwu6uyise umguzu wami ngiyambe.

27. Tamnika tilwane wawufaka watinika owato, wayamba. Wafika ehaya waphakelwa kudla kwalunga, akwate kwahululeka.

Walala. Kwasa kusasa. wayamba futhi. Uthe eyamba, wafika ingane, iyintle ingane. Yenombatana. Lengane ihleli emadwaleni efuleni. Ihleli nje yojwa, ngo6a kwasekuyingane neya seyihlala. Kuhona ligula lemasi eduze kwayo, kanye nelukhedo lwukuphuta masi lugikelele ligula.

Wayi6uka lengane Khenkeni wathi. "Hhau! Ngane wate wa6a muhle ngane! Ngane! Ngane! Amasi aholawa Ngane?" Yahleka ingane. Wawathatha Khenkeni wawaphuza. Wathatha ingane wayi6eletha. Wahla6elela nayo ehlanga wahe eyidlalisa. Wayidlalisa wayidlalisa waya koyehlisa eseyamba. Wathi, yehlika ngane sengiyayamba. Ngo6uya nangoso ngitokudlalisa.

28. Yanamathela ehlanga ingane, ne! Wayesathe uyayehlisa, ingane yanamathela. Wate wagojuka nayo. Tam6ona tingane tahe eta. Tathi, "Wema! Nawo 6awo eta e6elethe ingane." Athi nina, "Hhau! Ngate ngaholiseka mina we6awo. Wuyithethephi lengane Khenkeni?" Athi khenkeni, "Ngiyithethe emadwaleni. Ngisuke ngayifika ihleli neligula layo iyintle. Ngayidlalisa yasuke yahleka. Ngase Ngiphuta ligula layo ngayi6eletha ngayidlalisa ngisina nayo. Ngasengiyitshela, ke, ukuthi ayehlike sengiyayamba ngoku. Ayi vumi kwehlika seyinama thele."

Ufati athi, "Yehlise Khenkeni ingane". A6e yathe uyayehlisa ingane, isuke inamathela. A6eyathe, a6eyathe, a6eyathe uyayivuthulula ingane, isuke ikhwexele i6ambelele, ngo, emahlombe. Ufati athi, "Akuyona ingane, le, Khenkeni. Yisikhundla semnamathela nesihlala emadwaleni, silinde umunu nongafike asithathe, sinamathela kuyena. Angati ke kokuthi utokwede njani ngoku. Ngeke yesuka kuwena leno. Wote ufe uyihlathe lengane. Nawe Khenkeni usungikhathatile. Nga6e kade ngatiyambela ngakushiya uke6a Ngangingatele. Yiloku ngenenile ngenxa yetingane tami. Nohlanje, ke ngenelisiwe.

Ser. 492.

29.

Lengane noyi6eletheyo lala nayo ngo6a sokuhlwile. Uvuke ekuseni uthele ligula layo nowaliphutayo ligqwale. Uyithathe uyi6uyisele la wayithathe hona. Akusayambwa ngaleyo ndlela. A6asomnamathela nosewusi6ele-the wena. Vuka ekuseni, ke, uyambise uhlola uwuyise enjaweni yawo laho la wawuthatha hona. Uma ufike wenqa6a kusuka kuwena lohlola nosewuwedile, ngokwemuka mina, uto6ona kahle ngoku".

Wayamba khenkeni. Wafike emajwaleni wa6eka kasi ligula. Wathi, "Sikhunkla semnamathela suka unamathele edwaleni. Sengiwa6uyisile masi aho nengawaphutayo. Suka kumina funa ngilahlekelwe umuti wami ma ungangiyeki. Ithukuthele ka6i iyosikati yami. Suka kimi wena.

30.

Waxe6uka umnamthela. Wabalakaxeka edwaleni. Wasuka Khenkeni ngeliju6ane. Washiya ligula lawo kasi ngetulu kwelidwala ejute kwawo. taya kahulu ngeliju6ane. Waye wangena ehaya esehefutela. Wafike waxolisa eyosikatini yahe wathi ngeke aphinje ayambe ethwala tino laha endleleni eta nato ehaye, ngo6a uya6ona kokuthi ku6i loku ayikuthandi iyosikati. Uvile ithethe ka6i la efika nesikhundla semnamathela. Yate yasho kokuthi itokwemuka.

Yena akafuni yemuke iyosikati yahe. Nokungqono wu-yena nongayeka kutholatio a6e setithatha eta nato ehaya. Waxolisa kuyona kahulu. Nayo yamxolela. 6a6uye 6atihlalela kahle. Yaphela.

Imbwa.

Kwesukela. Amanombatana, elamana. Aqela kunina efuna kuvakashela kalonina. Wavuma nina. Manombatana aye-ngayati indlele neya kalonina. Ngo6a ayengatange aye hona ngembali.

31.

Nina wawa6ita wawayalela indlela neya kolonina. Wathi, niya6ona 6ananami, nitosuka laha niyambe ngayo lendlela neniphuma ngayo la ehaya. Niyoyamba ngayo njalo nite niyofika laha ihlangana hona, nemwe. Ma nilaho, ke, niyiyeke le neqonda ngakwesogunxele, niyambe ngale neqonda ngakwesokudla. Noyamba niyambe, ke, nifike kolonyoko.

Ayambe, ke, lamanombatana. Ayamba, ayamba, ayamba, ate afika la tihlangana hona tindlela. Ema. Nenqane yathi, "Mana uthe asothi ma sifika, la, siyambe ngalendlela neya ngakesandleni sekudla". Ithi inombatana nenjala, "Hhayi, mana uthe asi6e soyamba ngalena neya ngakesandleni se6unxele.

Aphikisane, ke, manombatana, ku6e yileyo ithi, mana utheasi6oyamba ngendlela neya ngakesandleni sekudla. Ku6e yileyo ithi, mana uthe asi6e soyamba ngendlela neya ngakwesogunxele Aphikisane, aphikisane, ingate ya6ahona inombatana nevuma kwe-hlulwa.

Ser. 492.

Kwathi nale nenqane ayate yati6eka ngekuva kwayo. nale nenjala nayo yathi ivile kokuthi nina uthe Gate Gayambe ngendlela neya ngakweso6unxele. Kwate kwajika lilanga 6emile 6ehuluma le nja6a kepha ingapheli.

32.

Yate yathi inombatana nenqane, hhayi mana ngitoyamba ngendlela nengive mana ethi asite siyambe ngayo. Nale nenjala yathi, kulungile, ke, aku6e yilowo ayambe ngendlela ya he ngo6a nami ngithi ngivile newe uthi uvile. Phoke, sekovana hona ke ekuveni kwethu.

Nempela ke 6ehlukana kanjalo. Inombatana nenqane yangena ngendlela ne6e6eyi-yalelwe wunina, yaye yafika kolonina.

Inombatana nenjala yona yayamba yayamba kwate kwaswelela. Kuthe la sekuswelele, yafika endlini, nje, neyulu. Yafika kuvuliwe kapha kungeho munu ekhathi. Kuhona unotha etiko, nelibojwe nelihulu. Nalamamwe, ke, namanqane. Wajinga, nje, kokuthi kuyiwephi laha ngoku kuhlwile. Wasuka wakhwelela etulu kwendlu wahlala. Wathi yihona ngitoke ngi6one kokuthi kuyiwephi laha. Kuhle ngo6a Ngeke 6angi6one ngo6a 6anu a6abeki etulu. 6abeka embili nakemaqeleni. Amuhlo umunu nofika ceje. abeke etulu.

33.

Uthe esaca6anga loko, weva, "Gqisha gqisha gqisha" Wabeka wafifiyela, loku sekuhlwile. Sekukhanya tiyanyedi. Weva, "Gilikiqi." Hhau! Leno yimbwa. Yiyulu lembwa. Yethwele umunu usefile. Wuyena lo nesityimlahla kasi egcekeni. Kade iye kotingela.

Ithe yesuka laho yayingena endlini ifa6a likhanja elikhadini, ilifukula iphumela nalo enyango. Yadumela umunu lowo ngenomo, yamfaka ekhathi. Yati6ekela. Ya Guye yati6ekela yachamela ekhathi ceje yati6ekela. Yakhuluma yojwa yathi ngi to6asani. Yasuke yaboshe la ngakasi, ya6asa umgodo wayo ivavutha, kwa6ila kwavushwa. Yephula imbwa. Yamudla umunu yamceja.

Ithe seyimcejile, yapu nga uhludi. Yangenisa imbita endlini. Ithe iya phumanje, yaseyishilo inombatana etulu kwendlu, yathi, "Hhau! Kani unje?"

34.

Imbwa yaphakamisa mehlo yabeka etulu kwendlu. Yayi6ona inombatana ihleli hona.

Tembwa yayefuywe yi6anikati 6alomuti iyingane. Yahula. Yaluma. Yadla timbuti. Yathi isuka yayidla 6anu na6akhe hona laho ehaya. Yate, ya6aceja mya. Yadla nomninyo, Kwasala kuvuliwe enyango.

Ser. 492.

Yati imbwa enombatane ni Wo! Wote ungi6one. No-
ma u6ona ngo6a ngingekwati kukhwelela laho la uhona! Ma uke
washo nje, laho la uya hona kokuthi ugifiqe ngedani, uyongi-
funde kahle.

Nempela, ke, Yahlala, yahlala imbwa, ya6uye yatiya-
mbela. Yanele yamjamalalainja, yehlika inombatana. Yangena
ngendlela yagijime, yagijima, yagijima, igijima ngendlela.
yagijima njalo yate yayofika kolonina. Yafika sokulelwe.
Udadewa6a wembethe nenina hulu. 6alele nje. 6ekuyihona
6eceja kuteka tinga nekwane ta6o.

35. Kani inombatana igijima nje ithi iyamba yojwa,
kani iyambisana nembwa. Iyambe iyilandela. Ifuna kuyo6ona
kokuthi ave itofike ihulume ngayo yini.

Nempela inombatana yalike yangena nesivalo sohe.
Yancenga ninahulu kokuthi kuhle ayilalise ekha thi ngo6a
iyesa6a kulala e celeni.

Yala lenombatana yekhwa 6o, yathi hhayi, wumina
nengitombatha eduze kukahulu. yathi le, ngilaliseni ekhathi
ngitonitshelainja6o nempela 6amyeka walala ekhathi.

Wayilanja, ke,inja6o wathi "mina ngi6one uhlola
Sengeduke ngaye ngafika emtini wembwa laha sekwaphelela 6ohe
6anu 6edliwa yimbwa. Ngafike ngakhwela utulu endlini. Ngithe
ngisahleli, nga6ona kufika imbwa yethwele umunu efile.

36. Yathatha libojwe yamfaka yachamela hona. yanyela ngakasi.
Yakhwetela ngema simba ayo kwavusjwa yadla. Ngasengithi
mina kati unje? Yangisongela.

Kani ihuluma nje inombatana imbwa seyishise ludosi
lwempisi. Se6elele 6ohe kwasala yona yojwa. yavula imbwa
loku sicaba yinesi6iywa ngelugonothi. Yangena. Yathi ko-
jwa kani wena utohle6a ngami la? Lunga, ke ngoku.

Ya6e isa6ashise ngenilo ithi iya6avusa a6avukanga.
6abwadla nje. Yangena imbwa yathi wena uhle6a 6ani la?
Yamhlida. Yasika unede yawuphanyeka yasika tingalo yatiphanyeka.

Yasika ihloko nesifu6a nesisu, nemathumbu yalengisa.

6athe 6evuka ekuseni 6akhangwa yinyama yemunu
seyilengisiwe yonke. 6abeka. Hawn! kani yinombatana le! 6ahala,
6ahala, 6engasenakusita lutho. 6a6ona kokuthi udliwe yiyona le
mbwa. Yaphela.

END. S. 492.